

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXII.

V Ljubljani 7. sušca 1879.

List 10.

Sveto leto.

I.

Oče, kadar pride od daleč in stopi pred otroke, jim podeli darov zbranim in jih razveseli. Novi papež Leon XIII pa so vsih vernih kristjanov duhovni oče in od Kristusa postavljeni Poglavar; stopili so 15. svedčana tega leta tako rekoč pred vesoljni svet, odperli so zlato pismo, v katerem je zapisan prelép in imeniten dar, ki ga nam podelujejo o svojem nastopu, to je: Sveto leto, jubilej.

To navado imajo od nekaj rimski papeži. Kmalu v začetku svojega naj višega pastirstva kakor oče vsih vernikov in gospodar višjih darov z očetovsko radodarnostjo nebeške zaklade odprejo, napovedó molitve, opravljanje dobrih del in pokoro. S tem želijo keršansko čedo očistiti, da bi Oče usmiljenja z milim očesom mogel gledati na svojega namestnika in njegove ovčice na zemlji, jim pomoč deliti, jih varovati in pasti, kakor piše sv. papež Leon.

Sv. Oče pa ne le da nasledujejo izgled svojih prednikov, ko sveto leto razpisujejo, temuč ženejo jih k temu tudi velike potrebe sedanjega časa. Popisali so obširno v svoji encikliki (28. grudna lanskega leta), kako hude in velike nadloge tarejo sedanji svet, ki jih tudi v pismu za sv. leto ob kratkem omenjajo. Razsvitljeni od Duha božjega dobro previdijo, v kako hudem času so sprejeli naj težji butaro na zemlji kakor jetnik, in kako potrebna je naj prvo njim samim Božja pomoč, da bi butaro mogli nositi. Cerkev je kakor od viharjev obdana, zatirana in preganjana skoro po vsih krajih od očitnih in skritih sovražnikov, pravica in poštenost silno terpi, nemarnost za vero in Cerkev se mogočno šopiri zlasti v viših stanovih, v nižjih pa je mnogo pobojev in divjačnosti, nezmernosi, kletvinje itd. Zato vedno globokeje propadajo očitne vredbe po nearečnih sklepih brez božnih ljudi, pravijo sv. Oče. Zato pa tudi pravični Bog žuga s hudimi šibami, ktere so po nekoliko ljudstva že tudi zadele, in se je dan na dan bati morebiti še hujših.

Zato sveto leto ima ta posebni namen, da bi se dušni madeži izmili s pokoro, z deli keršanskega usmiljenja, s postom, z molitvijo. Take dela pa, ki jih Bogu vesoljna Cerkev skupaj daruje, so njemu tako prijetne in tako polne dobrega sadú, da Božji dobrotnosti tako rekoč silo delajo. Zato se je terdno zanesti, da se bo nebeški Oče ozerl na poniževanje svojega ljudstva v

svetem letu, da se bodo reči na bolje obrnile in bo Bog zopet potolažil in razveselil svoje ljudstvo. Tako upajo sv. Oče in opirajoči se na usmiljenje Boga vse-mogočnega, in na oblast sv. Petra in Pavla ter na svojo od Boga dano pravico zvezovati in razvezovati, in — razpisujejo sveto leto.

Sv. križev pot za verne duše v vicah.

Nastopil je sv. postni čas, v katerem verni kristjani kaj radi sv. križev pot združeno in zasebno molijo in pri njem zadobljene odpustke vernim dušam v prid darujejo. O da bi pač to duhovno vajo vsi opravljali s pravo pobožnostjo, od druge strani pa tudi premišljevali strašanske muke, ki jih morajo verne duše terpeti v vicah!

Sv. Tomaž Akvinski pravi, pišaje od vic, da je najmanjši ondotna muka hujši, kot je bil križ sv. Petra in Andreja, kot nož, s katerim so sv. Jerneju rezali kožo, — kot levi sv. Ignacija, kot rož sv. Lavrencija, kot kolo sv. Katarine, — še več, veliko hujši od najbitkejših muk tega sveta. Vendar pa presega vse te muke hrepenenje duš po združenji z Bogom, po nebesih. Še nikoli ni imel noben pregnanec takošnega hrepenenja po svoji domovini, noben sin takošne ljubezni do očeta, nobena hči takega doželenja do svoje matere, kakoršno imajo terpeče duše do gledanja Božjega obličja. Vsak trenutek se jim dozdeva enak večnosti, in same si nič pomagati ne morejo; s svojimi še tako gorečimi solzami niso zmožne spremeniti Božje sodbe, in si časa pokore le za četertinko ure skrajšati.

Toraj kličejo le-ti zapuščeni otroci Božji brez prenehanja: „Usmilite se nas, vsaj vi, prijatli naši!“ Toda mnogo starišev, bratov, ali sester v vicah zdihuje in prosi brez vspeha.

Kraj vic je podoben razdjanemu mestu Jeruzalemskemu, na ktereга razvalinah je prerok Jeremija sedel in mlo jokal. Mesto je imelo prej veliko prijatlov; ko je pa prišlo v nadlogo, ni bilo viditi nobenega, da bi ga bil obiskal in tolažil. Toraj ga primérja prerok z vdovo zapuščeno in pravi: „Celo noč se joka in solze se udirajo po njenih licih.“ Tako zdihuje tudi marsiktera uboga duša v vicah, ktere se ji dolge dozdevajo kot večnost: Jaz sem v goreči žerjavici in terpim silno grozne muke, pa nobeden mojih prijatlev in znancev se me ne usmili, nobeden ne pride, da bi me tolažil in rešil.

Toda potolažene bodite uboge zapuščene daše! V tem postnem času bo marsiktera izmed vas, ki pozabljene od svojcev morebiti že več lét ali celó stoletij terpite v gorečem ognju, zadobila hladilo pa tudi rešenje; kajti darovale se bodo za vas ne le svete maše, rožni venci in druge s odpustki obdarovane molitve, ampak posebno sveti križevi poti, ki bodo vam tolažilni poti, ter bodo vam odperli pot v nebеса.

S to duhovno vajo zamorete sebi in drugim koristiti in svoje zasluženje pomnožiti, ako budit sledede dobre namene: 1. Da se zahvaljujete božjemu Zveličarju za neskončno ljubezen, s katero je preterpel naj britkejši smert. 2. V odpušanje naših dolgov in kazni za grehe, ktere zamoremo po predragi kervi Jezusovi zbrisati na križevem poti. 3. V zadobljenje velikega zasluženja, ker postanemo deležni neskončnega zasluženja Jezusa Kristusa. 4. Za gnado srečne smertne ure. 5. V zadostenje vseh razžaljenj, ktere grešniki po svojih grešnih potih nakladajo Bogu. 6. Da bi presv. Devico in žalostno Mater Marijo počastili in deležni postali njene priprošnje v življenji in smerti. 7. V tolažbo in pomoč vernim dušam v vicah.

Kaj pa zamoremo pri križevem potu nebeškemu Očetu darovati za uboge duše?

1. Predrago kri. „Brez prelivanja kervi se ne zgodi rešitev“; toda „kri Jezusa Kristusa nas očisti naših grehov“. Studenec in potok te predrage in naj svetejše kervi najdemo na sv. križevem potu, s ktereга se v toliko tisočih pretokih razliva: v vse ss. zakramente, ki se delijo, v vse ss. hostije, v vse dobre dela vernih kristjanov, in v neumerjoče duše, ktere se prepušajo milosti božji. Potok predrage kervi teče pa tudi doli v vice, da pogasi ondi plamen, da sbrusuje dolgove in pridobljuje zadostenje vernim dušam. Predraga kri iz Jezusovih rán je toraj živi potok, ki razveseljuje terpeče in vojskovalno mesto božje, zmagovalno pa s prebivalci napolnjuje. Obiskuj toraj rad in pogosto sv. križev pot Gospoda našega Jezusa Kristusa, nabiraj predrago kri iz njegovih svetih rán s serčnim premišljevanjem in napeljuj ta presveti potok na uboge duše v vicah, da ugasi njih plamen.

2. Svete petere rane. Kakor zamoremo vsako kapljico predrage Kervi Jezusove darovati nebeškemu Očetu na križevem potu za verne duše, ravno tako mu zamoremo tudi ss. petere rane pokazati in njih brezkončno zasluženje darovati kot odkupnino za rešenje vernih duš.

Lepa je molitev sv. Avguština za ranjco mater Moniko: „Za grehe svoje matere Te prosim odpuščenja, o moj Jezus, usliši me z lekom Svojih rán, ki je na sv. križu.“ — Sveti Mehtildi je bil Gospod razodel to-le: „Kolikorkrat kdo odmoli 5 očenašev v čast mojih peterih rán za uboge duše v vicah, bodo vselej duše čudovito razveseljene, akoravno bi njih muke ne nehale popolnoma.“ — O zveličanem Janezu iz Alvernije, ki je kaj prijazno občeval s vernimi dušami, pravi sv. Antonin: „Kadar je ta pobožni služabnik Božji v premišljevanji ss. peterih rán Gospodovih molil za uboge duše, je pogostokrat rešil toliko duš iz vic, kakor če bi iz velicega ognja neštevílo iskric švigalo proti zraku.“

Obiskuj tedaj pridno sv. križev pot in daruj neskončno zasluženje ss. peterih rán Jezusovih nebeškemu Očetu za terpečo cerkev.

(Konec sledi.)

Izgleđ bogoljubnih otrok iz rsth časov keršanstra. II.

3. Zveličana Armela.

(Konec.)

Armela je bila nizkega, skor ubožnega stanú; pa zarad tega je bila zeló vesela in je večkrat hvalila Boga, da jo je postavil v tak stan.

Posebno zato je rada to imela, ker je spoznala, da taka, kakor je — kmetiška hči in dekla, se naj lože ponižnosti vadi, ker v takem stanu se človek naj lože uči le od Boga pričakovati pomoči, tedaj le vanj zapati in Njegove milosti iskati!

S ponižnostjo je sklepala Armela naj natančniši pokorščino. Vsi so vedili, kako rada hodi v cerkev; vendar je pred prosila za dovoljenje starše in pozneje gospodarja. Raji je prišla domú prezgodaj, kakor prepozno, da je le službo Božjo opravila, ker je imela tudi pokorščino za dolžnost in se tudi v pobožnosti ni hotela ravnati po svoji volji, da le ni bilo kaj zoper voljo Božjo. Zato ni bila nobenkrat nejevoljna ali sitna, marveč vedno vesela. Starši njeni so sami rekli, da med šestero otroci jim edino Armela ni bila nikdar nepokorna. Brez mermranja je urno in veselo storila, karkoli so ji zapovedali. Kadar je vidila, da mati ali oče ali pa kak posel težko dela, jim je po svoji postrežljivosti hitela pomagat ali je celó namesto njih sama delo prevzela.

Pa ne le do živih je imela toliko ljubezen in usmiljenje, dobrotljivost njenega serca je segala še v večnost. Veliko usmiljenje je imela namreč tudi do vernih duš v vicah. Pomagala jim je, kolikor je mogla, z molitvijo in dobrimi deli. Če je morala poleti v vročini ovce pasti ali po zimi velik mraz terpeti, je vse tako terpljenje zanje darovala. Če je morala pometati, ali kaj drugega težkega delati, je delala v ravno tisti namen. Večkrat je stala na solčni vročini, ali pa pri pekočem ognji in je terpela skelečo bolečino, da bi tako lajšala britkosti ubogih duš. Pri jedi je ohranila naj boljše reči, večkrat celo kosilo, za miloščino ubogim, da bi zasluženje tega dobrega dela ranjcim pomagalo. Druge krati si je pritergala vodé, ko je bila žejna, ali pa ni hotela igrati, da je take majhne dari Bogu darovala za terpeče duše. Da bi se za tako keršansko usmiljenje tudi še bolj vnemala, je večkrat rekla sama pri sebi: „Ko bi zagledala koga izmed svojih znancev v velikem ognji, ki bi se sam ne mogel rešiti, ali bi ne bilo grozovito neusmiljeno ga notri pustiti, da gori, ko ga je mogoče rešiti? Tako moram tudi pomagati svojim bratom, kteri morajo toliko terpeti v vicah, pa si sami pomagati ne morejo.“

Še dveh reči moram omeniti; ni drugače.

Kjer koli je kaka duša, ki Jezusa ljubi, gotovo ljubi tudi Njegovo Mater Marijo. Zato Ji je bila tudi Armela zeló vdana. Sama je pozneje pravila: „Če sem na svoje grehe mislila, si nisem upala povzdigniti oči k Bogu. V takem strahu sem se obrnila do presv. Device in sem si Jo izvolila za Mater in Priprošnjico. Gorke solze sem pretakala in priserčno Jo prosila, naj me svojemu Sinu pokaže, pa naj mi vse odvzame, kar bi utegnilo neprijetno biti očesu Njegovega svetega veličastva. Rekla sem sama pri sebi: Da si pridobim le Materno prijaznost, bom kmali milostno sprejeta tudi pri Njenem Sinu. Po dnevi in po noči sem veliko mislila na Marijo; sem si prav živo pred oči stavila njene dela, posebno, kako je v Nazaretu ljubila svojega Sina, Mu kot svojemu Bogu čast skazovala, Ga na rokah nosila ali na serce pritiskala. Potem sem jo prosila enake ljubezni do Njenega Sina, pokorščine in samotnosti ter

druzih čednosti, ktere je takrat Marija spolnovala, in prizadevala sem se jih za Njo posnemati. Tudi sem si delala misel, kakor da je hiša, v kateri stanujem, sv. hišica v Nazaretu in da smem Mariji in njenemu Sinu streči. Kadar sem tedaj pometala, imela kaj v kuhinji opraviti, ko sem postiljala in pospravljala, sem si mislila, kakor bi pred seboj vidila Marijo ravno tako delati in bi Jo hotela posnemati.

„V vsih skušnjavah in težavah sem zaupala vanjo ter k Njej pribežala, kakor otrok k svoji dobri materi. In nikdar me ni prezirala, marveč vsikdar mi je prihitela na pomoč. Obvarovala me je satanovih mrež, v ktere me je hotel vjeti. Ob kratkem, moja dobra mati je bila moja priprošnjica. Za Bogom se imam Njej zahvaliti za vse, kar sem.“

Druga reč, ki je pri Armeli še posebej spomina vredna, je njeno nenavadno zaupanje do angelja varuha. Sv. vera namreč nas vse uči, da je Bog dal slehernemu zvestega tovariša, angelja varuha; pa ne vém, če ljudje še kake dobrote tako radi pozabijo, kakor tega preljubnjivega nebeškega prijatelja: vsak človek, ko bi bil sicer še tako zapuščen, ima angelja Božjega na strani — in vendar koliko jih je nehvaležnikov, ki leto in dan še ne mislijo nanj! Pri Armelici pa je bila ta verska resnica tako živa, kakor bi bila svojega angelja s telesnimi očmi poleg sebe gledala. In iz take žive vere je prihajala naj priserčniša, prav otročja pobožnost do njega. Govorila je z njim, kakor s svojim prijateljem in učenikom. Prosila ga je, naj jo uči, kako mora Boga ljubiti, kako Mu služiti. Kadar se ji je ponesrečila kaka napaka, se mu je kakor priprosto dete obtožila in ga v solzah prosila, naj ji vendar sprosi odpustčanja pri Bogu. Zeló se je bala v njegovi pričujočnosti kaj neprimernega storiti; že misel nanj jo je obvarovala vsake nepopolnosti, da bi se mu le ne zamerila. Preden je šla zvečer spat, ga je prosila, naj po noči namesti nje čuje in Boga ljubi; zjutraj pa ga je spet prosila, naj jo varuje pred vsem, kar bi utegnilo Boga žaliti. Kadar je šla v cerkev, mu je rekla, naj z njo in v njenem imenu moli Jezusa Kristusa v naj svetejšem Zakramentu.

Do družih ljudi je bila tudi zato tako prijazna in spoštljiva, ker si je mislila, kako je sv. angelj varuh pri njih in kako prijateljsko jih varuje. Če je koga pozdravila, je imela pri tem misel, da pozdravlja tudi njegovega angelja. Kadar ji je bilo kaj naročeno, pa se je bala pozabiti, je angelju priporočila in je svetovala tudi drugim, naj enako delajo, če bi si kaj težko zapomnili. Če je vidila, da so drugi ljudje Boga žalili, je bila žalostna vedé, da so žalostni tudi njihovi angelji in jih je goreče prosila, naj nesrečnežev nikar ne zapustijo, marveč naj jih razsvetlijo, da bodo spoznali, kaj je to, Boga razžaliti. Sploh, kjerkoli je bližnji pomoči potreboval, je prosila njegovega sv. angelja varha zanj.

Še mnogokaj lepega bi imel povedati iz njenega poznejšega življenja, n. pr. kako ji je bilo pozneje po raznih službah mnogokrat zeló hudo, kako se je znala v Bogu tolažiti, kako je bila naj raji v takih službah, kjer je bilo naj več poterpeti; naj raji je stregla takim ljudem, ki so jo naj več žalili, lahko bi se bila bogato omožila, pa raji je na tihem v ponižnosti priprosta dekla Bogu služila in tudi v revščini, pa v veliki svetosti umerla l. 1671, stara 65 lét. Pa obljubil sem vam le bolj mlada leta popisovati; toraj se poslovim od preblage Armelice, čeravno težko. Tudi vi se nikar lahkomišeljno ne poslavljajte od nje, marveč delajte naj krepkejše sklepe za prihodnost, da boste zvesto spolnovali svoje dolžnosti, naj vas Bog pokliče, v kateri koli stan.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Iz pastirskega lista. [Konec.]) Nasleduje najprej dokaz iz pameti in poterjenje iz sv. pisma, da je Bog, Stvarnik vesoljstva. Kako bi bilo mogoče, da bi ne vidili in ne spoznali Stvarnika, ko vendar vse stvarjenje oznanuje njegovo moč in velikost: „Prašaj živali in učile te bodo, in tice pod nebom in ti bodo oznanovale; ali govori zemlji in te bo učila, in ribe v morji ti bodo pripovedovale; kdo ne vé, da vse to je storila roka Gospodova?“ (Job.) Zares, pri starodavnih je resnica, ki je ni zanemarjati! Niso bili teane pameti, da bi ostali pri zunanji prikazni, pri tem, kar se dá tvarinsko krojiti, temuč segali so s premišljevanjem v notranje gibanje in djanje svetnih reči. To premišljevanje jih je peljalo višje nad reči tega sveta, pa ne k slepemu vzroku, temuč k večnemu mislečemu Začetniku in Stvarniku. — V pesmih izraelskega ljudstva to prečistljivo spoznanje na mnogih krajih silno veselje razodeva: „Kako prelepe so tvoje dela, o Večni! Vse si naredil z modrostjo, zemlja je polna tvojih sledi. Nebesa razodevajo Božje veličastvo, in nebes oznanuje njegovo moč.“

Koliko milijonkrat so se te besede razlegale, odkar so bile zapete k harpi na Sijonovi jasni sveti višavi! itd. Tako vidimo, da že pred tri tisoč leti so ljudje prav po pameti spoznali, da velikanška lepota in prečudni red, premila krasota stvarjenja in svojemu namenu na tanko služljivo soglasje zahteva misli, prevdarnost, misli pa zahtevajo misleče Bitje, naj modrejšega Začetnika in Stvarnika. Ne misliti tako daleč, da se iz stvarjenja Stvarnik spozná, to je veljalo že takrat za brezmiselnost (berlavost); zakaj psalmist pravi dalje: „Nemodri človek tega ne spozná, in neumnež tega ne sprevidi.“... Neodpustljivo je, toliko vediti, da človek svet občuduje zaradi njegove velikosti, lepote in izvrstnosti njegove stvaritve, zraven tega pa, kar vendar mora biti ložej, Njega ne najti, ki je vse naredil. In ali je dan danes, ko je spoznanje svetnosti dospelo do tako velikanških napredkov, mar bolj odpustljivo, da je kdo komaj zmožen spoznati stvarivnega Duha, ki je vse to reči moral prej misliti, kajti so vravnane s tako očitnim premislom.

Vesoljni vidni svet v svoji velikosti, lepoti, redu, primernosti in soglasji daje tedaj spričevanje, da mora biti čez vse moder Začetnik sveta, ki je bival že pred vsimi svetnimi rečmi, in je z nezapopadljivo modrostjo vso svetovnost in svetovne postavbe prej v mislih imel in iz nič poklical k bivanju. Začetnik svetá pa ni sam sebe pustil brez spričevanja, nebo in zemlja daje spričevanje Njegove neskončne moči in modrosti. In brez izgovora je, kdor Njegovega imena ne bere v častitljivo žarečem obličji vesoljstva.

Še po daljnem dokazu nasleduje sklep:

„Zares, kdor ne veruje v vsegamogočnega Večnega, je sam sebe obsodil.“

Nadaljne ispeljevanje in dokazovanja o bivanji Božjem se opirajo na zgodovino, vést in skušnje vsih časov. Nekoliko obširniše je popisano, kako vest človeka budi k spoznanju Božjega bitja, v kolik nepokoj, zagrizeno jeso, celó do obupa, besnosti in samomora zabredejo terdovratni hudobneži, bogatajci in preklinjevalci.

Poslednjič je opomin, da naj si sleherni sveti postni čas oberne v sveličanje, in kakor slepec ob poti naj prosi: „Gospod, daj mi, da spregledam!“ Ne bo zastoj prošnja: pripeljal ga bo Jezus v deželo miru.

Iz Iga. (Ostreljena sv. podoba.) Hvala Vam, da ste v zadnji „Danici“ naznanili, kar je našel Janez

Kikelj iz Ižanske Loke h. št. 11 na svojem svetu poleg ceste, ki derži iz Ljubljane na Ižanski svet.

Preskerbel sem si podoba križanega Jezusa ostreljeno, in sem koj na prvi pogled vidil, da ni hudobnež strelil na podobo, temuč da je lovec slo od daleč po nesreči zadel podobo.

Ta podoba je iz mehkega lesa in že zelo stara, in posebno glava je zelo raspókana.

Ko bi bil hudobnež streljal na podobo, bi bil strelil od blizu, in podoba bi bila vsa zdrobljena in vsa preluknjana. Ako bi bile svinčene zernja padle iz puške, le 30 korakov daleč, bi bile vkup ostale in bi se bile komaj za en pladenj (okrožnik) razširile; v resnici so pa tako raztresene, da njih krog meri po-čez gotovo 30 palcev; to kaže, da je bil strelec daleč od te svete podobe, morebiti več kakor 200 korakov, tudi 300 korakov.

Da je strelec daleč stal od te sv. podobe, kaže tudi to, ker so se svinčene zerna le malo vrinile v stari in prepereli mehki les; eno serno je celo odletelo ali odpadlo, ker je s tako slabo močjo priletelo, da še ni moglo v tem mehkem lesu obtičati.

Ako pa je gotovo to, da je ta strelec daleč stal od te sv. podobe, je gotovo stal na močvirji, in nikakor ne na cesti; pred ko ne je tiče streljal, in še morebiti vidil ni sv. podobe, ker bila je daleč od njega; znabiti, da je tiča vstrelil, pri tem pa tudi po nesreči zadel podobo, in še vedil ni za to.

Pol glave je res padlo od podobe; toda ni bila odstreljena, temveč bil je les razklan krog in krog in ta kos, ki je potem od podobe se odločil, bi bil morebiti čez mesec dni sam doli padel; svinčeno zerno je le popolnoma odločilo, kar se je le za kakšne nitke lesa še držalo. Tudi to je gotovo; zakaj svinčenka, ktera z majhno močjo prileti, reč, v katero prileti, bolj pretrese, kakor svinčenka, ktera prileti s veliko močjo; ako od blizu strelim skoz okeno šipo, se šipa ne razpoka, temuč lepo okroglo luknjo svinčenka naredi; če pa svinčenka prileti od daleč, tedaj s slabo močjo, bo sicer šipo prederla, toda tudi razpočila se bode šipa na vse strani; ker v prvem slučaju se šipa nič ne pretrese, v drugem slučaju se pa pretrese hudo in se razpoka.

Is vsega tega je razvidno, da sv. podoba križanega Jezusa je bila po nesreči zadeta, morebiti od strelca, kateri še vidil ni podobe.

Temu razjasnilu še pristavim, da Ižanci imajo zelo malo pušk; nimajo jih v Loki, nimajo jih v Mateni; tisti pa, kateri jih imajo na Studencu, ne hodijo tičev streljat v tiste kraje. Tedaj ni bil Ižanec tisti, kteremu se je ponesrečilo, da je zadel sv. podobo.

Gospod dopisnik še pristavlja: Lepo prosim, dajte to natisniti v „Danici“, da potolažite moje farane; kajti eni zmed njih so zelo razburjeni, eni pa zelo preplašeni zavolj strahovitega hudodelstva, ki mislijo, da se je res zgodilo.

Iz Radolice, 25. svečana. Minuli so tedaj pustni dnevi, o katerih se svet po vsi moči trudi nasitovati si poželenja. Te dni pa tudi Cerkev vse stori, da bi popravljala hudobijo sveta in vredno častila Najsvetejšega, ki ga po nekaterih cerkvah očitno izpostavlja v pobožno počaševanje. Ta lepa pobožnost se tudi v naši farni cerkvi slovesno opravlja. Navada je, da se v Radolici snide te dni obilno ljudstva iz vse obširne okolice; ali škoda, da letos sarad slabega vremena in težavnih potov ni bilo obiskovanje tako obilno; a tem gorečnejše se je skazalo domače občinstvo, obiskovalo presv. Rešnje Telo ter prav obilno pristopalo k Božji mizi. Dva tuja duhovna, č. g. kaplan J. Tavčar in č. o. frančiškan A. Hribar, ki sta domačim duhovnom pomagala,

sta še posebno k obilni vdeležbi pripomogla, za kar naj jima bo tudi v imenu vseh farmanov serčna zahvala.

Izmed pridig naj omenim govor gospoda domačega zakristana v nedeljo popoldne. V obširnem govoru so silo tehtno razkladali besede sv. Terezije: En Bog, ena duša, ena smert; dokazali so moč, visokost in svetost Božjo, neizmerno lepoto in neskočno vrednost duše, ter grenko resnico smerti tako živo in spodbudno, da je bilo vse ginjeno in pretreseno. Dolga je bila, je rekel marsikdo, ki ni ravno rad dolgo v cerkvi, a še bi bil rad poslušal; ne vém, kdaj je čas minul pri poslušanji. — Ena reč je pri nas graje vredna ter žalosti vsacega pametnega farmana, in to so godci med službo Božjo po gostilnicah. Se vé, da v spoštovanih kerčmah tega ni. Naj bi naši mestni možje, ki sicer včasih imajo radi s cerkvenimi rečmi opraviti in duhovske opravila presojujejo, to nerodno napako, ki se po njih dopušenji ravna, vsaj za te dni odpravili.

Z Gorenjskega. (Za mladino.) Že večkrat smo nameravali onim odgojiteljem in prijateljem naše mladine priporočiti mladinski časnik, ki pod naslovom: „Der Schutzengel. Ein Freund, Lehrer und Führer der Kinder“ izhaja po dvakrat na mesec v Donauwörth-u na Bavarskem. Ta listič s podobami ima na čelu prav mično sliko. V sredi stoji angelj varh z razprostrtimi peruti in rokami. Tik ob njim klečita dva otročiča in molita. Ob desni sta dva učeča otroka; ob levi pa se štirji otročaji kratkočasijo. Že ta podoba sama pred očuje otrokom pravila, da morajo najpred radi moliti; potem se radi učiti; naposled pa — po zveršenem obljem — smejo še le igrati in se kratkočasiti za vedrilo. Listič donša mnogo povestic s podobami, pesmic, vgank itd.; marsikaj tega bi se lahko preložilo tudi na naš jezik. Tudi brez koristnih djanskih ukov ta mladinski časnik ni. Predlanskim je priporočal mladini (po Nemčiji namreč silno razširjen med mladino), kako si lahko pridobiva zlasti v postnem času duhovnega denara, ako si namreč za vsako dobro delo napravi okroglat papirček, si napiše nanj ime „Jezus“, na konec posta pa si prešteje, da vidi, koliko si je vsak dušnega denarja pridobil. Na podlagi tega sveta so si v neki šoli naše dežele otroci napravljali lani in predlanskim skoz postni čas lističe v taki le obliki:

† Jezus †

in sicer le za tri dobre dela: ako so šli ob delavnikih k sv. maši; ob sabotah zvečer k večernici; in kolikorkrat so molili sv. križev pot. V sredo velikega tedna so oddali te lističe na svoje mesto. Kaj misliš, spoštovani moj bralec, koliko jih je bilo? Eno leto nekaj malega manj kot štirinajst sto, eno leto pa čez sedemnajst sto. (Želeti bi bilo, da bi se ta zgled obilno posnemal.)

Naročnina na ta listič stane za celo leto 72 kr. s poštino vred; sprejema jo pa: Herr Heinrich Kirsch, vorm. Mechitaristen-Buchhandlung, Wien, Singerstrasse Nr. 7. Naroči se časnik lahko tudi še zdaj. Naj se godi obilno malim v prid. J. A. Laicus.

Iz Teržanskega, 2. sušca. Moj pošteni sosed Miče prišel je ravnokar k meni ter me nekako osupnjen vpraša: „Povej mi, ljubi moj, ali se ni morebiti letos pratikar smotil, ter postavil predpustno nedeljo za en teden prezgodaj?“ Pogledam ga in poprašam, zakaj da tako misli, a on mi odgovori: „Prišel sem ravno iz Terata, kjer sem imel nekaj opraviti, bil sem popoldne tudi pri starem sv. Antonu pri keršanskem nauku in pri križevem potu, kakor se spodobi pravemu kristjanu,

potem jo pobrišem po „Korsu“, namenjen domú iti, ali na „Korsu“ vidim, da se ljudje vozijo, šemarijo, „konfete“ mečejo in eden drugemu nagajajo, kakor je bila sicer navada na pustno nedeljo, — in tu mi šine v glavo, da se je morebiti pratikar smotil in da še le danes imamo predpustno in ne prve postne nedelje.“ „Motiš se le ti, ljubi moj Miče“, mu odgovorim, „sej si slišal danes teden brati prelepi postni pastirski list našega milega škofa, slišal si oznaniti postni čas, preteklo sredo si bil tudi v cerkvi in si stopil k altarju, da te gospod farman (župnik) popepelijo; vse to so znamenja, da smo v svetem postnem času.“ „Zakaj pa vendar danes ljudje po Terstu noré, kakor da bi bil pust?“ mi odverne Miče. Ne vé m m na to drugega odgovoriti kakor da zarés noré, zakaj pa da danes noré, zamore se posneti po nekterih tukajšnjih listih, med katerimi zvonec nosi vradna „Adrija“. Pustno nedeljo in pustni torek je bilo gerdo, deževno vreme, nižji del mesta je morje poplivalo, tako, da se niso mogle navadne pustne burke uganjati; ali neka laška svojat svoje burke hoče imeti, in ker ni mogla razsajati pustne dni, razsaja danes. Taka je, vidiš moj Miče; mi okoličani, se vé, da v postu na kaj tacega celó ne mislimo; v postu hodimo v cerkve in se pokorimo, naši sosede pa so vse drugačni ljudje; njim je post ali pust vse jedno.“ „No, no; vsih lahov ne smemo v eno vrečo potlačiti, med njimi večina je prav dobrih kristjanov; sej sem se danes prepričal v Terstu: cerkve so bile vse polne. Dopoldne sem obiskal svojega kompareta Bartola, ki ima jedno kampánjo v fari sv. Žušta (Justa), šla sva tudi k veliki sv. maši, tu je bilo goječe cez vse, pravijo, da letošnji postni pridigar je posebno izversten govornik. Jaz italijanski ne umevam dobro, ali po velikem številu pobožnih poslušalcev, moram soditi, da je govornik dober in ljudém všeč.“ „Nisi me prav razumel, Miče“, odvernem jaz, „ne terdim, da so Lahi brezbožni, govoril sem le o neki svojbini, o ljudéh, ki niso ne pravi Lahi in ne Slovenci, ampak ljudje brez značaja, ki nimajo ne narodnosti, ne vere, ampak služijo temu, kdor jih plača, in ker plače dočakujejo od unkraj Indrija, kjer se Laška še le prav začne, zato sem jih imenoval laško svojat.“ — Ko se z Mičetom tako pogovarjava, stopi v sobo Jape, najin prijatelj, in se počne smejati. Mi dva ga pogledava in vprašava, zakaj da se smeja. „Kdo bi se ne smejal?“ odgovori on. „Miče, sej si bil danes v Terstu, kaj ne da?“ „Bil sem“, odgovori Miče; „ker sem pa vidil tisto šemarijo na „Korsu“, sem domú hitil, kajti studilo se mi je to v postnem času.“ „Bil bi moral malo poterpeti“, ga zaverne Jape, „in do sitega bi se bil smejal tudi ti.“ — „Pa zakaj?“ „E zakaj? poslušaj, da ti povém: Kakor si vidil, je bila na „Korsu“ lepa versta kočij, silo rado vednih ljudi, prodajali so se „konfeti“ in vse se je pripravljalo, kakor za pust; ali naenkrat, kakor na povelje, se en del kočij odpelje v Bošket, drugi proti postaji, tretji k sv. Andreju in v Škedenj, in zijajoča derhal je ostala z dolgim nosom, prodajalci konfetov pa so svojo kramo spravili morali.“ „Dobro in trikrat dobro! Teržáčani so le pošteni ljudje in se ne dajo zapeljati vsakemu podpihovalcu“, skliče Miče, „sej sem rekel, da ne smemo vsih Lahov v eno vrečo spravljati.“ „Kaj pa bode k temu rekla „Adrija“, ki je toliko priporočala današnji „kors“, vabila k njemu, na serce govorila posebno gospém in gopicam, da naj se gotovo vdeležé, da pri tem se ne bodo le kratkočasile, ampak tudi „dobro delo“ storile, ker bodo siromašnim prodajalcem konfetov pripomogle k dobičku. Kaj bo počela tužna „Adrija“, ako se zavé velikega „fáška“?“ — „Jaz „Adrije“ ne čitam“, pravi Miče, „ker, kakor sem rekel, ne umevam dobro italijanski, tudi mi je malo mar, kar ona pravi; to pa mi je všeč, da so Teržáčani danes

pokazali, da bolj spoznajo, kaj se spodobi in kaj ne, kakor pa vradni list, ki bi vendar drugim listom v spodobnosti moral svetilnik biti. Meni se sdi, da nikakor ni pristojno, da taki listi, ki je znano, da so vladi v službi, ljudi v postu na nespodobne veselice vabijo in cerkvene obrede zasmehujejo, ker bi kdo zamogel naltolcevat, da so tudi njihovi gospodarji take čuti. Pretečeni teden sem več dni delal v Terstu in imel sem priložnost poslušati mnenja gospóde in prostih ljudi o nekem spisu v „Adriji“, v katerem je ta časnik red postnih molitev in pobožnost in kos pastirskega lista našega škofa prinesel pod napisom: „Duhovni pust“. Moram vas zagotoviti, ljubi moji, da vsi od prvega do zadnjega, bodisi, da so goreči ali mlačni kristjani, in tudi taki, ki niso naše vere, so se spotikali nad tem člankom in oistro grajali tako postopanje vradnega lista. Jaz mislim, da bi ta list bolje služil svojim gospodarjem, ako bi bil resnejši, ako bi vero in poštene katoličane spoštoval ter s spodobnim obnašanjem kazal, da vé, kaj je izobraženost, postavnost in spodobnost, kakor pristuje služabnikom velike gospóde.“ — „Tako je!“ smo rekli vsi, se pozdravili in odšli vsak na svoj dom.

IZ PASTIRSKEGA LISTA MILGSP. KERŠKEGA KNEZA ŠKOFA.

(Dalje.) II. Kristjani, naši bratje in sestre, kateri so se dobro vojskovali in svoj tek srečno dokončali, stopijo po smerti v drugo cerkev, katera je z vojskovavno cerkvijo tñ na svetu prav ozko zvezana. Duše tistih, kateri so sicer dobro se bojevali, vendar ne vsigdar s pravo gorečnostjo, ali kateri imajo rane na sebi, ki morajo še le zaceliti, postanejo udje terpeče cerkve. Ta cerkev ima svoje stanje v vicah, kjer se verne duše v ognji terpljenja čistijo grešnih madežev, katerih se niso še bile zadosti očistile na tem svetu, in se pokorijo za tiste grehe, za katere v sedanjem življenji še niso bile zadosti pokore delale itd. Ali smo dolžni ubogim dušam v vicah pomagati? In kako zamoremo jim pomagati?

Uboge duše — tako pravimo vernim dušam, ki so v vicah. Kinča jih sicer prebogata, zlata polna obleka milosti in pravičnosti Božje, res jim je obljubljeno, da bodejo kedaj posedle nebeško kraljestvo; koliko pa vendar pri vsem tem še pogrešajo v vicah! Naj se nihče ne tolaži s to mislijo: Kaj maram, če tudi za nekaj časa pridem v vice — da so mi le potem nebesa gotova! Kdor tako misli ali tako govori, kaže, da je lahkib misel ali pa zeló neveden. Kajti ubogi duši, ki je obsajena v vice, se ne godí veliko drugač, kakor človeku, kateri se je zadolžil in svojih dolgov sam poravnati ne more. V ječi, v katero so ga zavoljo dolgov obsodili, si ne more ničesar zaslužiti in nima nobenega upanja po kakem zaslužku čas zapora si okrajšati. Alite, tako stanje ni prijetno, le s težkim srcem se prenaša. Tak človek je zares uboga duša; ker si sam ne more več pomagati, zdihuje edino le po ptujem dobrotniku, od ptujih dobrih serc pričakuje, da ga bodo rešile terpljenja, in le to obljubiti zamore, da jim bode skazane dobrote v daljni prihodnosti enkrat povračal. Ravno tako je z vernimi dušami v vicah. Obljuba jim je sicer dana, da bodo Boga gledale od obličja do obličja, pa vrata nebeška so jim zaklenjena, dokler niso skoz terpljenje zadnjega beliča svojih nepremišljenih dolgov poplačale. Tako goreče ljubijo nebeškega Očeta, tako dobro spoznajo njegovo moč in veličastvo, skoz in skoz so prepričane o njegovi ljubezni in milosti: toliko hujši jim zato dene, da ravno k temu Očetu morebiti dolgo dolgo časa še ne smejo; toliko britkejša je njih skušnjava, da še taka ljubezni duše popred sprejeti ne more, dokler Božji pravici ni zadostila. Saj tudi dober otrok, ki svojega očeta za ljubo ima, občuti največo žalost, dokler ne sme blizo ljubljenu očetu, ker ga je razžalil in ker nalo-

žene kasni še ni prestal. Zares, kdor misli, da kristjan svoj poklic še dopolni, ako se smertnih grehov varuje, za svestobo v malih rečeh pa toliko ne mara, ali kdor meni, da je vse eno, ali prej ali pozneje v nebesa pride: on ne vé in ne občuti, kaj je pokorščina in kaj ljubezen. Preljubestjivi! poslušajte in premišlujte, kako moli sv. Avgustin: „Ti si nas za-se vsvaril, o Bog! in naše serce je nemirno, dokler s Teboj ni združeno!“ Duša, ki miru in pokoja nima, je uboga duša, tem bolj uboga, ker ji vest očita, da ji je po lastni nemarnosti, Bog vé, kako dolgo še odtegnjeno, česar ni s pravo gorečo ljubeznijo popred poželela, in da je sama kriva, da nebeškega veselja sedaj še pogreša. Ali smo tedaj dolžni teh ubogih duš se usmiliti, tem udom terpeče cerkve pomagati? Ni ga kristjana, kateri bi na to vprašanje merslo in terdoserčno odgovoril, da vernim dušam pomagati ni naša dolžnost. Res vidite marsikatero ljudi — in še take, ki pravijo, da so dobro omikani — kateri na pokopališe zabajajo in po grobovih se sprehajajo, ker je šega ali navada taka; storijo to le zavoljo živih, ki jih tam srečajo, duše rajnih jim še na misel ne pridejo.

Pa večje je število tistih, kateri s vernim in usmiljenim srcem obiskujejo posvečeni kraj, kjer počivajo njih rajni. Tu se s jedinite vera in ljubezen, da se ubogim rajnim pomaga — vera nas uči, da jim pomagati samoremo, ljubezen pa nas priganja, da radi pritečemo na pomoč, kjerkoli ubozega terpeti vidimo. Dokler nas navdaja prava keršanska ljubezen, ne bomo še le dolgo popraševali: ali nas veže kaka dolžnost, da pomagamo, ampak brez pomude bomo pristopili bližnjemu na pomoč; tudi ne bomo še le popraševali: Ali je sosed vreden, da mu pobištvo rešimo iz nevarnosti ognja in povodnji, ampak koj bomo pristopili gasit in branit. Tem bolj nas bo gnalo nemudoma pomagat, ako slišimo prositi in klicati: „Usmilite se mene, usmilite se mene vsaj vi, prijatli moji; sakaj roka Gospodova me je hudo sadela“ (Job 19, 21.) — in ako so duše naše žlahte, naših znancev in prijateljev, katere nas na pomoč kličejo. Kaj vendar umirajoče starše in brate in sestre tolaži na smertni postelji? O nikar Vaš jok in stok, Vaše sklepanje rok in Vaše sdihovanje, ampak edino le ta misel: Tisti, kateri sedaj nad mojo smertjo žalujejo, mi bodo svojo ljubezen ohranili in tudi po smerti mi jo skazovali. Jas sicer vzamem za smirom slovo od te zemlje; vendar smert ne preterga vesi tiste ljubesni, ki sega unkraj groba — to upanje umirajočega najbolj tolaži. Pa tudi oni, od katerih ga smert loči, najdejo tolažbo v nauku svete vere, da jih še pas keršanske ljubesni s rajnimi veže; ni jim treba žalovati, kakor da bi nobenega upanja več ne imeli, in od žalosti brez vsega dobička tarnati; ni jim treba tolažbe v tem iskati, da rajnemu preskerbijo, kar se le dá, zunanje slovesen pogreb ali da merliča in njegov grob osipajo s venljivimi venci. Kristjan! tvoj oče so bili, ki si jih spremljal do groba. Vse predobri so tebi bili in zato morajo sedaj terpeti. Niso dovolj oestro k molitvi, k Božji službi in k dobrim delom tebe priganjali in vse premalo pred grehom te svarili; zato morajo sedaj v vicah se korigiti, kajti tvoja duša je po njih škodo terpela. Ali ni sedaj tvoja dolžnost, da očetu, ki so te premeno in sato nekako krivo, vendar pa priserčno ljubili, vračš ljubezen s tem, da sedaj sam prostovoljno to storiš, k čemur so te oče poprej premalo prigovarjali? Pomisli dalje, keršanska duša! Bil je svest zakonski mož, bila je pridna in skerbna gospodinja, bili so dobri bratje, ljubljene sestre ali pa učeniki, dobrotniki itd., katere ti je smert pobrala. Kjer so se s teboj veselili, tam je sedaj vse zapuščeno, vse prazno: kdo bode zgubo poravnal? Hujši kot ta misel pa je druga. Glej, vest ti

očita: Jas sem za nje le malo maral, nisem jih tako ljubil, kakor so oni mene ljubili, celó razšalil sem jih s svojo čmernostjo, ali pa sem bil kriv, da so grešili. Ali ne bodeš zopet tolažbe našel v nauku svete vere, katera ti pravi: Še samoreš popraviti, kar si zamudil, še tje v neskončno večnost samoreš za njimi pošiljati dela nepoplačane ljubesni. Bodeš mar še vprašal: Ali sem dolžan svoje samude popravljati, ali sem dolžan svojo ljubezen tistim skazovati, kateri moje pomoči potrebujejo, celó po njej sdihujejo? Baraj rajši prav resno: Kako samorem, kako imam jim pomagati?

(Dalje sledi.)

Razgled po svetu.

Kristusove podobe in razpela v šolah. V Monakovem je mestni odbor sprejel predlog, naj bi se podobe Kristusove zopet v šole vzele in razobesile po stenah. Temu ravno nasprotno pa je zadnje dni dunajska starešinska modrost storila. Prezvišeni dunajski kardinal nadakot so bili namreč mnogo Kristusovih podob podarili za dunajske ljudske šole. Dolgo časa se je okrajni šolski svet o tem posvetoval, ali bi podarjene podobe sprejel ali ne, ker se v šoli poleg večine katoliških otrok nahaja tudi nekoliko judovskih učencev. Ker so judovski časniki zoper sprejemanje omenjenih podob strastno oporekali, je sklenil okrajni svet, da odbije kardinalovo podarjenje. V sled tega judovskega sklepa izstopilo je nekaj udov iz okrajnega šolskega sveta. Po novošegnih liberalnih šolah visi na stenah mnogo podob vsake baže, katerih se svetni učitelji poslužujejo, da otroke podučujejo o domačih in afrikanških živalih, o noči in običajih poganov in o mnogoterih potrebnih in nepotrebnih rečeh; samo učitelja verskega nauka nekeršeni in keršeni judje ne dopuščajo v šoli podob, da bi otrokom ložej pojasnoval nauk o Kristusovem rojstvu, terpljenju in smerti. Po eni strani se s vsemi močmi dela zoper kugo, da bi je ne bilo v deželo; po drugi strani pa se počenjajo vse napake in brezbožnosti, da bi jo priklicali!

Rimsko. Tri znamenite dneve sv. Očeta Leona XIII so ravnokar obhajali katoličani: 20. svedana je bila obletnica njih izvolitve za vesoljnega cerkvenega poglavarja; 3. sušca obletnica njih častitljivega kronanja; vmes 2. sušca pa je bil njih rojstni god — in spolnili so 69. leto svojega življenja. — Med drugimi vošilci k obletnici sv. Očeta je bil tudi Grevy, novi predsednik francoske republike, ki je lastnoročno pisal čestitko Leonu XIII. Eden liberalnih časnikov je poročal, da je francoski poslanec papežu naznanil obžalovanje francoske vlade zaradi govora do časnikarjev, v katerem je namestnik Kristusov priporočil časnikarjem, da naj vedno in povsod pišejo v prid časnega posestva sv. Stola. Telegram iz Rima v „Un. C.“ pa pravi, da to so le želje nekih ljudi. Grevy in Gambetta si ne moreta kaj, ter le občudujeta stanovitno in velikodušno obnašanje sv. Očeta.

Umerla sta v kratkem kardinala Asquini in Antonucci (R. I. P.); kardinal Guidi je pri koncu.

Kaj vse mora iz Nemčije bežati? Celo tudi še vrabci! Iz Bismarkije so preganjali mnihe in redovnice, škofe in sploh duhovne, — potlej socialiste, — zdaj je prišla versta tudi na — vrabce!

Nedavno jih je seja saksonskega poljedelskega sveta v pregnanstvo obsodila. Veliki tajnik pl. Lungendorff je poročeval, da vrabec se je malo vrednega skazal za svobodo, ki jo je vžival na Saksonskem od leta 1865;

zakaj po preiskovanji njegove želodčevske mavhe so se boje prepričali, da vrabec 8—9 mesecev skoni leto živi ob zernji. Le tisti letni čas, ko človeku zernja krasti ne more, se vojskuje zoper merčese. Tožili so vrabca med drugimi hudimi rečmi, da ta guncvet grabovo stročje luši, zrele češnje pokuša, po žitu na polju davek pobira, si iz mladih sadic in zel kosilo pripravlja, koristne tičke plaši in preganja.

Eden udov kulturnega sveta ga je celó smérjal, da nima nič muzikaličnega sluha in je zanikaren in len premetavec in potepin. Direktor Tharand se je sicer potegoval za vrabčevu poštenje, pa ni se mu dalo ga čisto umiti in opravičiti; priznati je bil prisiljen, da vrabec nima vsih lastnost, ktere morajo imeti tički, da jih postava varuje. Od druge strani se poterjuje, da je toliko razdraženje po nekterih srenjah zoper vrabce, da jim bodo ukljub nemške postave v kratkem vojsko napovedali. Oziroma na to okoliščino je „Landeskulturrath“ sklenil prositi kraljevo ministerstvo, da naj se vrabcem uzame postavina bramba.

So pa tudi še drugi tiči, ki zlasti mladim sadicam grozno škodujejo, jim s strupenim kljunom kvasajo iz serec vero in strah Božji; vero, ki je božje razodenje, kateri obrekuje, češ, da je le pomoček robate ljudi krotiti, ne pa za one v škricih; verske vaje in pobožne opravila mladim sadicam tako dolgo izpikavajo, da poslednjič utegnejo vse izključvati, dasiravno imajo tudi ti tiči postav: skerbeti za pravno odgojo mladih sadic. Mnoge srenje so za tako počenjanje hudo razdražene. Česa so taki vrabci vredni?

Cret in sad sveste molitve.

Zahvale.

Št. 3. Skozi tri mesece sem bolehal, da sem prav težko svojo službo opravljala. Na popotvanji sem se prehladila in imela grozovite bolečine v životu. Terpela sem dva meseca pri stari bolezni še novo. Upanja nisem imela, da ozdravim. V veliki dušni in telesni tugi obernem se k Naši ljubi Gospej presv. Serca in opravljam 9dnevnic. A — ne najdem pomoči. Z bolj terdnim zaupanjem opravljam še enkrat v zvezi s svojim sorodvincem 9dnevnic k N. lj. G. presv. Serca in za priprošnjo sv. Očeta Pija IX z obljubo, ako ozdravim, v „Danici“ razglasiti. Po opravljeni 9dnevnici sem bila toliko boljša, da sem zamogla zopet svojo službo nastopiti. Sedaj se pa tako zdrava čutim, da že dolgo ne tako. Priserčna hvala in vedno češčenje Tebi, Naša ljuba Gospa presv. Serca, in močno zaupanje v Tvojo priprošnjo, sveti Oče Pij IX, ker sta mi toliko milosti izprosila pri Jezusovem najsv. Sercu! Ti pa, terpeči brat, terpeča sestra v Kristusu, zateci se vselej k tema dobrima pomočnikoma; ne bodeš nikdar osramoten.

V Černičah pri Gorici, 3. sušca 1879.

Leopoldina Krsnik, učiteljica.

Št. 2. Priserčna zahvala N. lj. G. presv. Serca za naglo pomoč v bolezni. Berž ko sem se priporočil bratovski molitvi z obljubo, da hočem v „Danici“ razglasiti, ako bom uslišan, že sem zadobil milost zdravja, če tudi ne popolnoma, vendar toliko, da zamorem dolžnosti svojega stanú opravljati. Vabim vse kristjane, da naj išejo pomoči v vsih potrebah pri N. lj. G. presv. Serca.

J. K.

Št. 3. Pred nekoliko časom je pri težkem tesar-skem delu v daljnem kraju zadela mojega brata velika nesreča. Zdrobila mu je nad gležnjem debela dila desno nogo, in pritisnil je kmalo tudi hudi črni prisad zra-

ven, ter po splošnem mnenji doktorjev ga pripravil v gotovo smertno nevarnost. Pa — na prošnjo Naše ljube Gospe presv. Jezusovega Serca, kateri smo ga skoz devet dni priporočevali, z obljubo, da hočemo milostljivo uslišanje po „Danici“ naznaniti, so mu smertno nevarne bolečine kmalo jele ponehavati, zdrobljena kost zoper vso nado se hitro celiti — in — že stopa zopet terdno ž njo, kakor popred. Zatorej zakličemo iz globočine serca: Naj bo zahvaljena N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, in naj prosi še naprej za nas Boga!

J. K., župnik na Savi.

Osební pripisek. Zgodilo se je to doli v Barcsu ob Dravi, kakor hodi moj brat k Dravskemu in Donavskemu brodovskemu društvu ladije delat. Pri-znati moram, kakor mi je pripovedovala svakinja, ki je bila šla tje doli mu streč, da pri vsem oskerbljevanju ni pomagal drugi, ko edina Božja roka; zatoraj čast in hvala! komur smo jo dolžni.

Prošnje.

Nektere nehvaležne osebe za poboljšanje so v bratovske molitve serčno priporočene. — Mož in žena, s velikimi bolečinami na nogah, sta živo priporočena v bratovsko molitev Naši ljubi Gospej presv. Serca in sv. Francišku Keav. za ljubo zdravje, da bi si mogla živeža služiti. Zahvala se očitno naznani, ako Bog molitve usliši. — Tako tudi na očeh hudo bolan revež, da bi se ga Bog usmilil. — Tako bolna, da si s nobenim udom ne more nič pomagati, je za pomoč, kakor si bodi, živo priporočena. — Nekdo za milost rassvitljenja, da bi mogel težavni posel Bogu na čast in sebi v zveličanje opravljati. — Nekdo v dušnih pritežnostih. — Bolna žena prosi molitev za zdravje. — Mati priporoča sina v dušnih in telesnih zadevah. — Neka oseba na poti poboljšanja za stanovitnost. — Zastaran grešnik, ki že veliko lét ni bil v cerkvi. — Duhoven za stanovitnost in gorečo pastirovanje.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec sušec 1879.

I. Glavni nameni: Ljubezen do Jezusa na križu.

II. Posebni nameni:

10. sušca. Štirideset ss. mučnikov v Sebastu; vojaki, ki so pod cesarjem Licinijem leta 320 rajši na ledu zmrznili, kakor da bi bili Boga in vero zatajili, pa sami sebe pogubili. To so bili vojaki! Priporoč.: Slovenski vojaki, doma in v vojašini. — Stanovitnost v veri in čednosti. Spreobrnjenje prostomisljencev.

11. Sv. Konstantin Kartagenski. Priporoč.: Spreobrnjenje Afrike. Sad sv. leta. Poboljšanje mladine.

12. Sv. Gregorij Vel., silo pobožen in učen papež, ki je Anglijo spreobrnil; † l. 604. Priporoč.: Dokončno spreobrnjenje Anglije. Učeni. Sad sv. posta.

13. Sv. Evfrazija, devica carigraška, je s 7 leti postala redovnica, s 30 leti umerla svetnica leta 410. Priporoč.: Ženska mladina za obvarovanje nedolžnosti. Mesto Carigrad. Več priporočenih oséb.

14. Spomin ss. tančič N. G. J. Kr. Velika tančica, v katero je bilo pri pokopu Jezusovo sv. telo zavito, je v Torinu na Laškem. Priporoč.: Laška dežela. Na duši terpeči. Duše v vicah.

15. Sv. Longin, vojak, ki je Jezusu stran prebodel. Vidiš teči kri in vodo se je spreobrnil; umerl je ob glavo djan v Mantovi l. 37. Priporoč.: Terdovratni grešniki, zlasti preklinjavci. Maloserčni. Mladenci v vojaških letih.

16. III. nedelja v postí. Evang.: Jesus hudobnega duha iskal. (Luk. 11.) Sv. Hilarij in Tacijan, kri prelila v Ogleju pod cesarjem Numerijanom v 3. stoletji; patrona mesta Gorice. Priporoč.: Cerkev na Primorskem, Goriškem, Beneškem, gornjem Laškem. Hudo skušani. Vsi, ki so v dušnem stanu pogubljenja.

17. Sv. Jedert dev., † l. 659. Priporoč.: Deviški stan. Lepo vreme in dobra letina. Spreobrnjenje nečistnikov.

Mesec sv. Jožefa. Kteri darujejo mesec sušec sv. Jožefu na čast in njemu na čast vsak dan kaj opravijo, dobé 300 dni odpustka vsaki dan, in popolnoma odpustek en dan v mesecu, kadar namreč prejmejo ss. sakramente. Verniki, ki so zadržani ta mesec, morejo te odpustke dobiti tudi v kakem drugem mesecu. Nekteri sačenjajo to opravilo 18. svečana in ga dokončajo 19. sušca. —

Sv. Jožef, prijatelj najsvetejšega Serca, sa nas Boga prosi!

Sto dni odpustka vsak dan enkrat more zadobiti, kdor zvesto in skesano ta zdihljej izreče.

Listek za raznoterosti.

Vošila sv. Očetu in odpisi. Bodi opomnjeno, da v dan sam — 20. sveč. — ali pa še prej — so svoje vošila poslali: Visokočastitljivo knezoškofijstvo ljubljansko, prečastitljivi stolni kapitel in mnogi drugi. Se vé, da v „Dan.“ so posebej le nekatere zaznamnjane. Naj nasleduje tukaj še nekoliko posebej.

Ljubljanski stolni kapitel je poslal po telegrafu to-le vošilo: „Sv. Oče! V obletnico Vaše izvolitve Vam s sinovsko ljubeznijo in preponižnim češenjem ves vdani kapitel Ljubljanske stolne cerkve voši, naj bi izveratno Vaše čednosti, nebeška modrost in apostoljski duh, ko naj lepši „luč na nebu“, prav mnoge leta vesoljni svet vladali, razsvitljevali in vnemali. Jožef Zupan, kapiteleski prednik.“ Na to vošilo je prišel naslednji velikoserčni odgovor: „Vošila ondotnega slavnega Kapitela so bile v naj viši meri drage sv. Očetu; naznanujejo Mu (slavn. kapitelu) naj preserčniši zahvalo in s vso ljubeznijo podelijo apostoljski blagoslov. L. kard. Nina.“

V ljubljanskem uršulinskem samostanu je v nedeljo o 1/2 11 po noči umerla poštovana S. laika Ana Pardeiler, iz Welschnofen-a na Tirolskem. Bog ji daj večni mir.

Terezija Pesjak, bližnja sorodnica milgap. prošta Jož. Zupana, tako rekoč njihova podpora skoz veliko lét, vse skosi modra in poštena devica, je 4. t. m. umerla, stara 37 lét. Bog ji daj večni mir!

Zastran pogoj za dosego odpustkov je o zadnjem sv. letu 1875 Rim dal nekatere rešila, n. pr.: 1. Očitne molivnice (oratoria publica) se tudi štejejo med obiskovalne cerkve, ako služijo za očitno službo Božjo, in se v njih mašuje. — 2. Za rasno obiskovanje določenih cerkev sadostuje, da verniki isidejo iz cerkve, kjer so molili za odpustke, in zopet vanjo, ter v novo molijo. — 3. O velikonočnem času se mora posebej opraviti velikonočna spoved in sv. Obhajilo, in zopet posebej za sv. leto, kdor boče odpustke zadobiti.

Iz Ternovega na Notranjskem. B. — Preč. g. dekan so 20. t. m. telegrafično sporočili sv. Očetu preponižne

voščila v imenu cele dekanije. Drugi dan so papež blagovolili po kardinalu Ninu svojo zahvalo naznaniti ter so blagoslov apostoljski duhovnom in ljudstvu Bistriške dekanije premilostljivo podelili. Zeló nas je dobrota sv. Očeta razveselila, temveč ker nismo odgovora pričakovali, ko dobro vémo, da so ta dan sv. Oče brez števila veččil prejeli. Bog nam obrani še mnogo lét sv. Očeta v blagor katoliške Cerkve!

Kamniški preč. g. dekan J. Križaj so na vošilo oddano 19. sveč. dobili 24. naslednji odgovor: Sv. Oče so blagovoljno sprejeli vdane vošila svetnega in samostanskega duhovstva in pa ljudstva Kamniške dekanije na Kranjskem, ter vaim priserčno podelé apostoljski blagoslov. L. kard. Nina.

Poterdilo. Hvaležno sem prejel 24. sveč. zbirke „Zgod. Danice“ za Notranjce s povodnijo poškodovane: 54 gl. 80 kr. J. Oblak, dekan.

Poterdilo. Vernivši se iz Jeruzalema Vam naznamim, da sem sam ondi opravil 14 ss. maš, kakor ste mi naročili v pismu (namreč, 3. listop. 1878 pisavši v Benedke).

V Benedkah, 22. svečana 1879.

P. Ciprijan di Tarvisio,
komisar Svete dežele.

Iz Rima piše 2. t. m. preč. g. ilirski kanonik dr. Černčič: Naznanil sem Vam 25. sveč., kako sem Vas zastopal in 36 napoleonov izročil sv. Očetu, pa da je Vaša adresa bila še le tisti dan dospela. Sedaj pa vedite, da sem to Vašo adresno drugi dan izročil preč. g. Tripepi-u, ki jo je blage volje prejel in obljubil, da jo bode sam izročil sv. Očetu, pa da bode imena Vaših časnikarjev naznanil v svojem „Papatu“. — Kar ste poslali gosp. Brusiću (na Kerk, Veglio, za razne takse in agencije večkrat od več gospodov za privil. altarje itd.), to je vse prav vravnano. Častno in lepo pozdravljam Vas in vse znance. (Mi Slovenci pa smo prav serčno hvaležni priljudnemu gospodu superioru za toliko postrežb in opravil, ki nam jih vselej natanko in urno doveršuje. Vr.)

Poslednje novice. Komaj so opravili časnikarji svoje obiskanje v Rimu, že pišejo, da 24. mal. travna bodo imeli italijanski pridigarji pristop k sv. Očetu Leonu XIII. Prav lepa misel! — Rimske postne pridigarje so bili sv. Oče sprejeli 25. sveč. in priporočili so jim prav posebno podučevanje ljudstva, ker človeška hudobija s vsimi pomočki iše zrediti rod brez vere, brez pravosti (čednosti) in celó brez Boga... — Kaže, da Francoz iše od Turka izbarantati otok Rod (Rhodos). Rus pa praša: Kaj je to? Tudi sicer se zmešnjave kopičijo na Jutru, torej obetajo nov shod deržavnikov. — Govori se o posebenji Novi-Bazara (menda po Avstriji). — Španjsko ministerstvo je odstopilo. — Napolitansko mesto ima 6 milijonov 800 tisuč lir primanjkljeja. „Švindeli“ in dolgovi! to je gealo nove ère.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Martin Kovačič, profesor dogmatike in podravnatelj v mariborski duhovnici, je postal kanonik lavantinske stolnice v Mariboru. Č. g. Janez Mlakar pa ravno ondi prov. profesor dogmatike. — Fara Zibika je razpisana do 9. mal. travna t. l. — Umerl je č. g. Martin Černivec, župnik v pokoji, 23. svečana. R. I. P.

Darovi prihodnjič.

Odgovorni vrednik: Luka Jeran. — Tiskarji in založniki: Jožef Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.